



סֵדֵר

הַתּוֹסֵפֶת הַיּוֹמִית

בְּהַגְהָה חֲדָשָׁה לְפִי גִסְתָּאוֹת מְדִינֹת וּבִנְקוּד מְלֵא

בְּפִי תַקְנֵת וְהַדְרָכָה

מֵרֵן מוֹהֲרָא"שׁ שְׁלִיט"א

לְמוֹד לְשִׁבוּעַ פְּרִשְׁתׁ כִּי תֵצֵא (ה-יא אֵלּוּל תשע"ד)

חֲלָה (א-ב) עֲרָלָה (א) בְּפוּרִים (א-ב) שַׁבָּת (א-ב)

יוֹם רֵאשׁוֹן - ה אֵלּוּל - חֲלָה פָּרָק א', עֲמוּד ג

יוֹם שֵׁנִי - ו אֵלּוּל - חֲלָה פָּרָק ב', עֲמוּד ז

יוֹם שְׁלִישִׁי - ז אֵלּוּל - עֲרָלָה פָּרָק א', עֲמוּד יא

יוֹם רְבִיעִי - ח אֵלּוּל - בְּפוּרִים פָּרָק א', עֲמוּד יד

יוֹם חֲמִישִׁי - ט אֵלּוּל - בְּפוּרִים פָּרָק ב', עֲמוּד יז

יוֹם שִׁשִּׁי - י אֵלּוּל - שַׁבָּת פָּרָק א', עֲמוּד כב

יוֹם שַׁבָּת - יא אֵלּוּל - שַׁבָּת פָּרָק ב', עֲמוּד כח

קריאה נרגשת

לכל אחד מאנשי שלומנו אשר אור הצדיק מאיר בקרבנו! הנה זה כבר במשך י"ד שנה קול כרוז קרי בחיל שכל אחד יבנה לעצמו בי"ת נצחי לעלמא דאתי, בכך שילמד בכל יום ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא. וידוע עד כמה כ"ק מוהרא"ש שליט"א מעורר לציית את רבינו ז"ל לעסוק בכל חלקי התורה הקדושה. והנה לימוד התוספתא היה מוזנח אצל כל חלקי העם, מחמת הקושי, ומחמת ריבוי הגרסאות, ועוד טעמים. והנה התעוררנו כעת, לסדר התוספתא כראוי, נקי משגיאות וברור כהלכה ובניקוד מלא, למען ירוץ הגורס והלומד בו. על כן, על של עתה באנו בעת התחלת הלימוד בתחילת חדש אָלוּל. אשרי הזוכה לקחת את עצמו ללימוד הזה אשר אורך דקות ספורות ביום בלבד – ויהיה לו בי"ת שלם לעד.

הועד לחפצת והחדרת לימוד התוספתא

יום ראשון – ה' אלול

מסכת חלה פרק ראשון

א. רבי יוחנן בן גורי אומר: אף הקרמית חייבת בחלה. רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משם אביו: איזהו חלוט? הנותן קמח לתוך חמין. המעיסה, חמין לתוך קמח. וחכמים אומרים: אחד זו ואחד זו, הנעשית באלפס ובקדרה – פטורה. הנעשית בתנור – חייבת:

ב. המלוי של ישראל ופועלי נכרים עושין בתוכו – חייב בחלה. המלוי של נכרים ופועלי ישראל עושין בתוכו – פטור מן החלה. העושה עסה לרבים – חייב בחלה. העושה עסה לאכלה בציק – חייב בחלה:

ג. קמח קלוי שגבלו ועשאו עסה – חייב בחלה. עסת ארנונא – חייבת בחלה, מפני שחייב באחריותה עד לשעה שיימכר. עסת

מְעַשֵּׂר שְׁנֵי בִירוּשָׁלַיִם – חֵיבֵת בַּחֲלָה. סֶפֶק מְדַמֵּע – חֵיב בַּחֲלָה;
דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: מְדַמֵּע –
פְּטוּר מִן הַחֲלָה. סֶפֶק מְדַמֵּע – נֶאֱכַל מִשּׁוּם דְּמַע וְחֵיב בַּחֲלָה:

ד. אָמַר רַבִּי אֱלֵעָאִי: שְׂאֵלְתִי אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: חֲלוֹת תּוֹדָה
וְרִקְיָא נְזִיר, מַה הֵן בַּחֲלָה? אָמַר לִי: פְּטוּרוֹת. וּכְשֶׁבֵאתִי
וְשְׂאֵלְתִי אֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אָמַר לִי: עֲשֵׂאן לְעֶצְמוֹ – פְּטוּר.
לְמִכּוּר בְּשׁוּק – חֵיב. וּכְשֶׁבֵאתִי וְהִרְצֵתִי דְבָרִים לְפָנַי רַבִּי
אֱלֵעֶזֶר בְּן עֲזַרְיָה, אָמַר לִי: הִבְרִית! אֵלֹו דְבָרִים נֶאֱמָרוּ מֵהַר
חֹרֵב:

ה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עֶפֶת כְּלָבִים – מְעַצְמָה נִבְרָת. עֲשֵׂאן
בְּעֵבֶין – חֵיבֵת. עֲשֵׂאָה לְמוֹדִין – פְּטוּרָה:

ו. כַּהֵן שְׁשִׁיר קָמַח בְּעֶסֶק עֶפְתוֹ, וְכֵן הָאִשָּׁה שְׁשִׁירָה קָמַח
בְּעֶפְתָּה – הַקָּמַח וְהַשְּׂאֹר מִצְטָרְפִין לְחֻמְשֵׁת רְבָעִים לְאֶסוּר אֶת
הָעֶפֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מִפְּנֵי מַה אָמְרוּ: בְּעַל תְּבִית – אֶחָד
מִעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה? מִפְּנֵי שְׁעִינוּ יָפָה בְּעֶפְתוֹ. נִחְתּוּם – אֶחָד
מֵאַרְבָּעִים וְשְׁמוֹנָה, מִפְּנֵי שְׁעִינוּ צָרָה בְּעֶפְתוֹ. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים:

לא מן השם הוא זה, אלא בעל הבית – עפתו מעומטה, ואין בה פדי מתנה לכהן. נהתום – עפתו מרבה, ויש בה פדי מתנה לכהן:

ז. הלוקח מן הנחתום ומן האשה שעושה למבור בשוק – צריך להפריש חלת דמאי. מן בעל הבית ומן המתארחין אצלו – אין צריך להפריש חלת דמאי. נטלת אחד מארבעים ושמונה. רבי שמעון אומר: אפלו לא עלה בידו אלא אחד מוששים – יצא:

ח. מי שאין יכול לעשות עפתו בטהרה – יעשנה קבין ואל יעשנה בטמאה. רבי עקיבא אומר: יעשנה בטמאה ואל יעשנה קבין. שפשם שקורא על הטהורה – פך קורא על הטמאה. על זו קורא חלה לשם, ועל זו קורא חלה לשם. אבל קבין – אין בהן חלק לשם. אמרו לפני רבי עקיבא: אין אומרים לו לאדם: עמד וחמא בשביל שתזכה, עמד וקלקל בשביל שתתקן:

ט. רבי אליעזר אומר: חלה – נטלת מן הטהור על הטמא. וחקמים אוסרין. אמרו לפני רבי ישמעאל: הלא פלוני יש

בדרום והיה מורה בהוראה הזאת! אמר להם: לבוש שלבש בו אבא, וציץ שנתן בין עיניו, אם לא אלמד בו לכל מורה הוראת! אמרו לו בשם רבי אליעזר: אמר להם: אף הוא יש לו בפה יתלה:

י. האשה שהפקירה עפתי, או שמכרתה, או שנתנתה במתנה – פטורה, עד שתתגלגל בחטים ותטמטם בשעורים. אין חיבת בחלה, עד שיהא בכל אחד פשעור. גלגלה בחטים ומטממה בשעורים, אף על פי שאין בכל אחד ואחד אלא כזית – חיבת בחלה:

יא. נולד לעיסה ספק טמאה, עד שלא גלגלה – תעשה בטמאה. משגלגלה – תעשה בטהרה, וחלתה תלויה. באיזה ספק אמרו? בדבר הספק לחלה. וכן פרות שנולד להן ספק טמאה, עד שלא נגמרה מלאכתן – יעשו בטמאה. משנגמרה מלאכתן – יעשו בטהרה, ותרומתן תלויה. באיזה ספק אמרו? בדבר הספק לתרומה:

יב. גר שנתגייר והיתה לו עפה, נעשה עד שלא קרמו פניה – חיבת. משקרמו פניה – פטורה; דברי רבי עקיבא. רבי יוחנן בן נורי אומר: עד שלא תתגלגל בפתים ותטמטם בשעורים – חיבת. גלגלה בפתים וטמטמה בשעורים – פטורה. אחרים אמרו משם רבי יהודה בן בתירה: משתעשה מקרצות:

יום שני – ו' אלול

מסכת חלה פרק שני

א. העושה עפה מן הפתים ומן הארז, רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין חיבת בחלה עד שיהא בדגן בשעור. ואין אדם יוצא בה ידי חובתו בפסח עד שיהא בה בשעור:

ב. הנזיל שאור מעפה שלא הורמה חלתה, ונותן לתוך עפה שהורמה חלתה – הרי זה מביא קמח ממוקום אחר, ומצרפו לחמשת רבעים קמח, ומפריש עליו לחיב עליו לפי השבון:

ג. קב מכאן, וקב מכאן, וקב חדש באמצע. קב מכאן, וקב מכאן, וקב שעורים באמצע – תרי אלו מצטרפין. הוסיפו עליהן: קב מכאן, וקב מכאן, וקב של אשה אחרת באמצע, וקב מכאן, וקב מכאן, וקב דבר שנפלה חלתו באמצע – תרי אלו מצטרפין. קב מכאן, וקב מכאן, וקב תנכרי באמצע. קב מכאן, וקב מכאן, וקב ארו באמצע. קב מכאן, וקב מכאן, וקב תרומה באמצע – אין מצטרפין. קב חטין, וקב שעורין, וקב בסמין – תרי אלו מצטרפין. פשהוא תורם – תורם מכל אחד ואחד, שאין תורמין ממין על שאינו מינו. חצי קב חטים, וחצי קב שעורים, וחצי קב בסמין – נוטל מן הפסמין, שאין תורמין ממין על שאינו מינו. אמר רבי עקיבא: הנוטל חלה מן הקב, למה הוא דומה? לתורם תבואה שלא הביאה שלישי, שאין תרומתו תרומה. חזרו לומר: לא כד ולא כד, שהרי הקב תהא אינו חיב בחלה ומצטרף עם אחרים:

ד. קמח טמא שנתערב בקמח טהור, ואין בטמא בשעור, כשהוא נוטל, אומר: 'תרי זו חלה חוץ מן הטמא שיש בו'. חטים טמאות שנתערבו בחטים טהורות, ואין בטמאות

בשעור, בששהוא תורם, אומר: 'הרי זו תרומה חוץ מן הטמאות
שבהן':

ה. אמר רבי אליעזר ברבי צדוק: אף על פי שהיה רבן גמליאל
פוטר את אריסות בסוריא, אומר היה מלארם. אם ארם – הרי
זה פטור, ובלבד שלא יהא הוא מלקט והן אוגדים על ידו, הוא
בוצר והן דורכים על ידו, הוא מוסק והן עוטנין על ידו. אלא:
הן מלקטין והוא אוגד על ידיהן, הן בוצרין והוא דורף על
ידיהן, הן מוסקין והוא עוטן על ידיהן. וכן היה רבי אלעזר
ברבי צדוק אומר: לא היה רבן גמליאל מחייב בסוריא אלא
חלה אחת בלבד:

ו. הלוקח מן הנחתום בסוריא – צריך להפריש חלת דמאי;
דברי רבן גמליאל. וחכמים אומרים: אין צריך להפריש חלת
דמאי מנהר דרומה של כזיב ואילך. שתי חלות דמאי, רבי
שמעון אומר: אם לא תרם את האחד בשעור – לא יאכל מן
השני:

ז. חלות הנכרים בחוצה לארץ ותרומת הנכרים בחוצה לארץ
– מזריעין אותו, שאינו חייב בחלה נאכלת לזרים:

ח. עֲשֵׂרִים וְאַרְבַּע מִתְּנֻת כְּהוֹנָה נִתְּנוּ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו, בְּכֹלֵל, וּבְפָרְט, וּבְכַרִּית מְלַח. אֵלֹהֵי הַקּוֹץ: עֲשֵׂר בַּמִּקְדָּשׁ, וְאַרְבַּע בִּירוּשָׁלַיִם, וְעֲשֵׂר בְּגִבּוֹלֵינוּ. עֲשֵׂר בַּמִּקְדָּשׁ: הַטְּאֵת, וְאַשָּׁם, וְזִבְחֵי שְׁלָמֵי צְבוּר, וְחַטָּאת הָעוֹף, וְאַשָּׁם תְּלוּי, וְלֶגַם שְׁמֹן שֶׁל מִצֹּרֶע, שְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וְלֶחֶם הַפָּנִים, וְשִׁירֵי מְנַחֹת, וְהַעֲמֹר. אַרְבַּע בִּירוּשָׁלַיִם: הַבְּכוֹרָה, וְהַכְּפוּרִים, וְהַמּוֹרָם מִתּוֹדָה וְאֵיל נְזִירָה, וְעוֹרוֹת קְדוּשִׁים. עֲשֵׂר בְּגִבּוֹלֵינוּ: תְּרוּמָה, וְתְרוּמַת מַעֲשֵׂר, וְחֻלָּה, רֵאשִׁית הַגֶּזֶז, הַדְּרוֹעַ וְחֻלְתָּיִים וְחֻקְבָּה, וּפְדִיּוֹן חֶבֶן, וּפְדִיּוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר, וְהַחֲרָמִים, וְשִׁדָּה אַחֻזָּה, וְגִזְלָה. כָּל אֵלֹהֵי נִתְּנוּ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו, בְּכֹלֵל וּפָרְט וּבְכַרִּית מְלַח, לְחַיֵּב עַל הַכֹּלֵל, וּלְחַיֵּב עַל הַפָּרְט. לִתֵּן שְׂכָר עַל כֹּלֵל, וְלִתֵּן שְׂכָר לְפָרְט. הָעוֹבֵר עֲלֵיהֶן – כְּעוֹבֵר מִשׁוּם כֹּלֵל וּמִשׁוּם פָּרְט:

ט. אֵיזוֹ הִיא הָאֶרֶץ וְאֵיזוֹ הִיא חוֹצֵה לְאֶרֶץ? כָּל הַשּׁוֹפֵעַ מִטּוֹרֵי אֲמֻנּוֹן וְאֵילָף – אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. מִטּוֹרֵי אֲמֻנּוֹן וְלַחְזָן – חוֹצֵה לְאֶרֶץ. הַנִּסִּין שְׁבִיִּים – רוֹאִין אוֹתָן כְּאֵלֹהֵי חוּט מִתּוֹחַ מִטּוֹרֵי אֲמֻנּוֹן וְעַד נַחַל מִצְרַיִם, מִחוּט וּלְפָנִים – אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִלְּחוּט וְלַחְזָן – חוֹצֵה לְאֶרֶץ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁהוּא כְּנֶגֶד אֶרֶץ

ישראל – הרי הוא בארץ ישראל, שנאמר (במדבר לד, ו): "וגבול ים ויהיה לכם הים הגדול וגבול". הניסין שבצדדין – רואין אותן באלו חוט מתוח מקפלאריא ועד אוקינוס, מנחל מצרים ועד אוקינוס, מחוט ולפנים – ארץ ישראל, מחוט ולחוץ – חוצה לארץ:

י. ספינה שהיא באה מחוצה לארץ לארץ, והיתה בה עפה, עד שלא קרמו פניה – חיבתה, משקרמו פניה – פטורה:

יום שלישי – ז' אלול

מסכת ערלה פרק ראשון

א. הנוטע לסוג לקורות ולעצים – פטור מן הערלה. אמר רבן שמעון בן גמליאל: בפה דברים אמורים? בזמן שנטע לסוג ולקורות ולעצים דבר הראוי להם, אבל נטע לסוג ולקורות לעצים דבר שאין ראוי להם – חיב בערלה. נטעו לעצים והשב עליו לאכילה, מאימתי מונה לו? משעת נטיעתו:

ב. הַנּוֹטֵעַ לְרַבִּים – חַיִּב. וְרַבֵּי יְהוּדָה פּוֹטֵר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֶעָזָר אוֹמֵר מִשְׁמוֹ: הַנּוֹטֵעַ לְרַבִּים – חַיִּב בְּעֶרְלָה. הָעוֹלָה לְרַבִּים – פְּטוּר מִן הָעֶרְלָה:

ג. הַנּוֹטֵעַ בְּסַפִּינָה בְּעֶצִיץ וּבְרֹאשׁ הַגֶּגֶג – חַיִּב בְּעֶרְלָה. גִּזְרֵעוּ בְּעֶצִיץ שְׂאֵינוֹ נְקוּב, נִשְׁפָּר וְחֹזֵר וְזֹרְעַן בְּעֶצִיץ נְקוּב, אִם יִכּוֹל לְחַיּוֹת – חַיִּב. וְאִם לָאוּ – פְּטוּר. פִּיּוֹד יוֹדֵעַ אִם יִכּוֹל לְחַיּוֹת וְאִם לָאוּ? חוֹפֵר לוֹ גּוֹמָא בְּאֶרֶץ וְנוֹטְעוּ בָּהּ, אִם יִכּוֹל לְחַיּוֹת – חַיִּב, וְאִם לָאוּ – פְּטוּר:

ד. אֵילָן הָעוֹלָה בֵּין מִן הַגִּזְעַ וּבֵין מִן הַשָּׂרְשִׁים – חַיִּב. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָעוֹלָה מִן הַגִּזְעַ – חַיִּב, מִן הַשָּׂרְשִׁים – פְּטוּר. הַקְּדִישׁ וְאַחַר כֶּךָ נִטְעַ – פְּטוּר. נִטְעַ וְאַחַר כֶּךָ הַקְּדִישׁ וּפְדָאוֹ, מֵאִימְתֵי מוֹנָה לוֹ? מִשְׁעַת נְטִיעָתוֹ:

ה. נִכְרֵי שְׁהַרְפִּיב עֵץ מֵאֲכָל עַל גְּבֵי עֵץ סָרֵק – מוֹנָה לוֹ מִשְׁעַת נְטִיעָתוֹ. רַבֵּי יוֹסִי אוֹמֵר: נוֹטְעִים יְחוּר שֶׁל עֶרְלָה, וְאִין נוֹטְעִים אֲגוּז שֶׁל עֶרְלָה מִפְּנֵי שְׁחוּא פְּרִי. וְאִין מְרַפִּיבִין בְּפִנּוֹת שֶׁל עֶרְלָה. רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֶעָזָר אוֹמֵר: סְפִנֵי עֶרְלָה – עוֹלָה בְּאֶחָד וּמֵאֲתֵיב, צוֹבֵעַ בָּהֶן בְּבִלּוּל, וְהוֹלְכִין אַחַר הָרֵב:

ו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: בִּשְׂר בְּחֹלֶב – מִתֵּר בְּהִנָּאָה.
 בְּעֵלֵי מוּמִין – אֲסוּרִין כָּל שֶׁהֵן. רבי יוסי אומר: בְּעֵלֵי מוּמִין –
 יִבְקֹר:

ז. תַּנּוּר שֶׁהִסִּיקוּ בְּקִלְפֵי עֶרְלָה, אִם חֹדֶשׁ – יִתֵּן, אִם יָשָׁן – יוֹצֵן.
 אָפָה וּבִשָּׁל בְּגִחְלִים – מִתֵּר. אָפָה בְּכֶלֶן – מִתֵּר, חוּץ מֵעֵצֵי
 אֲשִׁירָה. אֶפֶר בְּגָדִים שֶׁנִּתְנַגְּעוּ, וְעֶפֶר בְּתַיִם שֶׁנִּתְנַגְּעוּ – אֲסוּרִין
 בְּהִנָּאָה:

ח. סֶפֶק עֶרְלָה, בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל – אֲסוּר, בְּסוּרְיָא בְּחוּצָה לְאֶרֶץ –
 מִתֵּר. בִּיצֵד? פָּרִם וְשֹׁדֵה שֶׁנִּמְטַע יֶרֶק, וְיֶרֶק נִמְכָּר חוּצָה לוֹ, סֶפֶקוּ
 בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל – אֲסוּר, בְּסוּרְיָא וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ – מִתֵּר. רַבִּי
 יְהוּדָה אֹמֵר: אֵף זֶה סֶפֶקוּ בְּסוּרְיָא – אֲסוּר. אֵיזְהוּ סֶפֶקוּ מִתֵּר?
 פָּרִם שֶׁנִּמְטַע יֶרֶק וְשֹׁדֵה יֶרֶק בְּצִדוֹ, וְיֶרֶק נִמְכָּר חוּצָה לוֹ, סֶפֶקוּ
 בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל – אֲסוּר, בְּסוּרְיָא וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ – מִתֵּר. הֲרֵי
 שֶׁנִּמְצָא נְטִיעָה קִמְנָה בְּתוֹךְ שְׂדֵהוּ, סֶפֶקוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל –
 אֲסוּר. בְּסוּרְיָא וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ – מִתֵּר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסִי
 אֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסִי בֶּן דֹּוּרְמִסְקִית, שֶׁאָמַר מִשָּׁם רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן

נורֵי, שְׁאֵמֵר מִשֵּׁם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל: אֵינְ עֵרְלָה בְּחוּצָה
לְאֶרֶץ:

יוֹם רְבִיעִי – ח' אֱלוֹל

מִסְכַּת בְּבוּרִים פָּרָק רֵאשׁוֹן

א. אֵינְ מְבִיאִין בְּבוּרִים קָדָם לְעֶצְרָתָּ. וְאִם הֵבִיא – יִמְתִּין עַד
שֶׁתֵּבֵא עֶצְרָתָּ וְיִקְרָא עָלֶיהָ:

ב. תְּקוּנָה אֵילָן אֶחָד בְּתוֹךְ שָׁל חֲבֵרוֹ – תְּרִי זֶה מְבִיא וְלֹא
קוֹרֵא, מִפְּנֵי שֶׁלֹא קָנָה קֶרְקַע; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים
אוֹמְרִים: לֹא מְבִיא וְלֹא קוֹרֵא:

ג. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל הַגֵּרִים בְּלֵן מְבִיאִין וְלֹא קוֹרֵין. בְּנֵי קֵינִי
חוֹתֵן מִשָּׁה – מְבִיאִין וְקוֹרֵין, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר י, לב): "וְהָיָה כִּי
תִלְךָ עִמָּנוּ" וְגו':

ד. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: הָיָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כֹּהֲנִים – מְבִיאִין וְלֹא
קוֹרֵין, מִפְּנֵי שֶׁלֹא נָטְלוּ חֵלֶק בְּאֶרֶץ. וְאֲנִי אוֹמֵר: כִּשְׁם שֶׁנֶּטְלוּ
לְוִיִּם – כִּךָּ נָטְלוּ כֹהֲנִים, בֵּין מְדַבֵּר מְרַבֵּה בֵּין מְדַבֵּר מוֹעֵט:

ה. הפריש את בפוריו ומכר את שדהו - מביא ואינו קורא.
 והשני מהו להביא? מאותו המין - אינו מביא, מפין אחר -
 מביא וקורא. רבי יהודה אומר: אף מאותו המין - מביא
 וקורא:

ו. הרי שהפריש את בפוריו וקרא עליהו, וחזר וקנה שדה
 אחרת ונתבפרו לו מהמששת המיניו, אף על פי שנתן לתוכן
 מאותו המין - מביא ולא קורא, שאין אדם קורא פעמים
 בשנה:

ז. רבי יהודה אומר: עד באר הגולה - חיב באחריותו. מבאר
 הגולה - אינו חיב באחריותו. רבי שמעון בן יהודה אומר
 משום רבי שמעון: שנים - אין חיבין עליהן חמש:

ח. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין מביאין בפורים מתמרים,
 חוץ מן התמרים שביריחו. ואין קורין אלא על הכותבות
 בלבד. רבי שמעון בן אלעזר אומר: רמוגי עמקים - מביאין
 וקורין:

ט. חמר בתרומה שאין במעשר שני ובכורים, ובמעשר שני
 שאין בתרומה. שהתרומה - אין נפלת אלא מן המקף, ואין

נְפִלְתָּ אֲלָא מִן הַנְּמוּר, וְאִין נְפִלְתָּ מִן הַתְּחֹר עַל הַטְּמֵא, וּמְדַמְעַת, וְחִיבִין עֲלֶיהָ חֲמִשׁ, וְנוֹהֲגִת בְּכָל הַפְּרוֹת. מַה שְּׂאִין בֵּין בְּכַפּוּרִים. וְנוֹהֲגִת בְּשָׂר שְׁנַיִם, מַה שְּׂאִין בֵּין בְּמַעֲשֵׂי שְׁנַיִ:

י. הֶחָמֵר בְּמַעֲשֵׂי שְׁנַיִ, שְׁמַעֲשֵׂר שְׁנַיִ – קָנָה אֶת הַקְּנָקָן, וְאוֹסֵר דְּמִי, וְעֵרוּבֵי וְסֶפֶק עֵרוּבוֹ – כָּל שְׁחֹא, אֲסוּר לְאוּנָן, וְטַעוֹן חֲמִשׁ וְטַעוֹן וְדוּי, וְלֹא הִתֵּר לְאֲכִילָה אֲלָא בְּפִדְיוֹ, וְאִין מְדַלְקִין בּוֹ אֶת הַנֵּר. מַה שְּׂאִין בֵּין בְּתֵרוּמָה:

יא. הֶחָמֵר בְּתֵרוּמָה וּבְמַעֲשֵׂי שְׁנַיִ שְׂאִין בְּכַפּוּרִים, שֶׁהִתְרוּמָה וּמַעֲשֵׂי שְׁנַיִ – נוֹהֲגִין בְּעִמּוֹן וּמוֹאֵב, וְנוֹהֲגִת בְּכָל הַפְּרוֹת. מַה שְּׂאִין בֵּין בְּכַפּוּרִים. הֶחָמֵר בְּמַעֲשֵׂי שְׁנַיִ וּבְכַפּוּרִים שְׂאִין בְּתֵרוּמָה, שְׁמַעֲשֵׂר שְׁנַיִ וּבְכַפּוּרִים – טַעוֹנִין הַבָּאֵת מְקוֹם, וְטַעוֹנִין וְדוּי, וְאוֹסְרִין לְאוּנָן. מַה שְּׂאִין בֵּין בְּתֵרוּמָה. וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן מֵתִיר. וְחִיבִין בְּבַעוּר. רַבֵּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: בְּכַפּוּרִים – פְּטוּרִין מִן הַבַּעוּר. רַבֵּי יוֹסִי אוֹמֵר: מַעֲשֵׂי שְׁנַיִ – טַעוֹן וְדוּי, וּבְכַפּוּרִים טַעוֹנִין וְדוּי, מַה מַּעֲשֵׂי שְׁנַיִ – טַעוֹן בַּעוּר, אִם בְּכַפּוּרִים – טַעוֹנִין בַּעוּר. אָמַר לוֹ רַבֵּי שְׁמַעוֹן: מַה לְּמַעֲשֵׂי שְׁנַיִ שְׁמַעוֹן בַּעוּר – שֶׁבֵּן דְּמִי וְטַעוֹנִין בַּעוּר, תֵּאמַר בְּכַפּוּרִים – שְׂאִין דְּמִיָּהּ טַעוֹנִין בַּעוּר?!?

יב. וכן תיה רבי שמעון אומר: בבורים לא אמרו גדוליהן לאכול בירושלים. מעשר¹. באיזה מעשר אמרו? בדבר שזרעו בלה, נכנס לירושלים ויצא, בשאין בו שנה פרוטה ובשאין לו פדיון. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: בבורים – אין תיבים עליהם במחבר לקרקע:

יום חמישי – ט' אלול

מסכת בבורים פרק שני

א. בוי ביצד דומה לחיה? דמו טעון פסוי כמו תחיה. רבי אליעזר אומר: תיבין על חלבו אשם תלוי. ביצד שנה לחיה ולבהמה? המפשיט בו – חבור בתיה וכבהמה. ונוהג בו גיד הנשה בתיה וכבהמה. אם אומר: 'הריני נזיר שנה תיה וכבהמה'

¹ ב'חזון יחזקאל' גרס על פי הבריתא המובאת בגמרא בכא מציעא (דף נא ע"א): מעשר שני בטל ברכ. ובאיזה מעשר שני אמרו? במעשר שאין בו שנה פרוטה ושנכנס לירושלים ויצא.

– תרי זה נזיר. רבי יוסי אומר: כזו – בריה לעצמו, ולא יכלו חכמים להכריע עליו אם תיה אם בהמה:

ב. אנדרוגינוס – יש בו דרכים שוה לאנשים, ויש בו דרכים שוה לנשים, ויש בו דרכים שוה לאנשים ולנשים, ויש בו שאינו שוה לאנשים ולא לנשים:

ג. דרכים ששוה בהן לאנשים: מטמא בלכן באנשים. נושא אכל לא נושא באנשים. ואין מתיחד עם הנשים באנשים. ואינו נתון עם הפנות באנשים. ואין מטמא למתים באנשים. ועובר על "בל תקוף" ו"בל תשחית" באנשים. ואמו יושבת עליו דם טהר באנשים. 'תריני נזיר שוה איש' – תרי זה נזיר באנשים. וחיב בכל המצות האמורות בתורה באנשים:

ד. דרכים ששוה לנשים: מטמא באדם בנשים. ואין מתיחד עם האנשים בנשים. ואין זוקק ליבום בנשים. ואין חולק עם הפנים בנשים. ואין אוכל בקדשי קדשים בנשים. ופסול לכל עדות שבתורה בנשים. ואם נבעל בעברה פסול בתרומה בנשים. ואמו יושבת עליו דם טמא בנשים. ואם אומר: 'תריני נזיר שוה אשה' – נזיר:

ח. דרכים ששונה בהן לאנשים ולנשים: חיבין על נזקו האישי והאשה. התורגו במזיד - נהרג, בשוגג - גולה לערי מקלט. אמו יושבת עליו בדם טהר פאנשים וכנשים, ומביאה עליו קרבן פאנשים וכנשים, ונוחל בכל נחלות פאנשים וכנשים, חולק בקדשי הגבול פאנשים וכנשים. ואם אמר 'הריני נזיר שנה איש ואשה' - הרי זה נזיר:

ו. דרכים שאינו שונה בהן לא לאנשים ונשים: אין חיבין על זיבתו. ואין שורפין על טמאתו. ואין נערה לא פאנשים ונשים. אין נמכר לעבד עברי, לא פאנשים ונשים. אם אמר: 'הריני נזיר שאין זה איש ואשה' - הרי זה נזיר. רבי יוסי אומר: אנדרוגינום - בריה בפני עצמו, ולא הכריעו בו חכמים אם איש הוא או אם אשה הוא. אבל טומטום אינו בן, אלא או ספק איש או ספק אשה:

ז. ביצד מפרישין את הבפורים? יורד אדם לתוך שדהו, ורואה תאנה שבכרה, אשכול שבכר - קושרן במשיחה ואומר: 'הרי אלו בפורים'. רבי שמעון אומר: חוזר וקורא אותן 'בפורים' מאחר שיתלשו מן הקרקע:

ח. מִצְוָה לְהִבְיֵאֵם בְּשִׁבְעָה כָּלִים. וְאִם הִבִּיאֵן בְּכָלִי אֶחָד – יֵצֵא. פִּיצֵד הוּא עוֹשֶׂה? מִבִּיא שְׁעוּרִין וְנוֹתֵן לְמִטָּה וְדָבָר אַחֵר עַל גְּבִיחָן. חֲטוּן מִלְמַטָּן וְדָבָר אַחֵר עַל גְּבִיחָן. תְּמָרִים עַל גְּבִיחָן. וְדָבָר אַחֵר עַל גְּבִיחָן. זִיתִים עַל גְּבִיחָן וְדָבָר אַחֵר עַל גְּבִיחָן. רְמוֹנִים עַל גְּבִיחָן וְדָבָר אַחֵר עַל גְּבִיחָן. תְּאֲנִים עַל גְּבִיחָן וְדָבָר אַחֵר עַל גְּבִיחָן. עֲנָבִים לְמַעַלָּה מִכָּלֵן, וּמְקִיפִין לְהֵם אֲשִׁבּוּלוֹת שֶׁל עֲנָבִים מִבְּחוּץ. לֹא הָיוּ עוֹלִין יְחִידִים אֶלָּא פְּלָכִים פְּלָכִים. לֹא הָיוּ מְחַלְכִים כָּל הַיּוֹם כִּלּוֹ אֶלָּא שְׁתֵּי יָדוֹת בַּיּוֹם. חֲזוּנֵי בֵּית הַכְּנָסֶת עוֹלִין עִמָּהֶם וְלִנְיָן בְּרַחוּבָה שֶׁל עִיר. לֹא הָיוּ נִכְנָסִים לְבֵתִים מִפְּנֵי אֶהֱל טְמֵאָה. וּמְעוֹנָה עוֹלָה וּשְׁלָמִים. לֹא הָיוּ מִתְעַסְקִין בַּחֲזָרָה כְּדֶרֶךְ שְׁמִתְעַסְקִין בְּהֵן בְּחִלְכָּה. זְמַן עֲצֵי הַכְּהָנִים וְהָעַם – בְּתִשְׁעָה בְּאָב וּמְעוֹנִין לִיָּהּ. לֹא הָיוּ מִתְעַסְקִין בְּהֵן כְּדֶרֶךְ שְׁמִתְעַסְקִין בְּבִבּוּרִים. כָּל הַדֶּרֶךְ כִּלְהַ תְּרֻשׁוֹת בְּיָדוֹ לְתַנְּן לְעִבְדוֹ אוֹ לְקָרוֹבוֹ, עַד שְׁמוֹגִיעַ לְהַר הַבַּיִת, הַגִּיעַ לְהַר הַבַּיִת אֶפְלוֹ אֲגָרִיפּס הַמְּלִךְ נוֹטֵל אֶת הַפֶּל עַל כַּתְּפוֹ וְנִכְנָס עַד שְׁמוֹגִיעַ לְעֲזָרָה. הַגִּיעַ לְעֲזָרָה, דִּבְרוּ חֲלוּמִים בְּשִׁיר: "אֲרוֹמְמֶךָ ה' "

פי דליתנני ולא שמחת אויבי לי" (תהלים ל, ב). הגוזלות שעל גבי הפלים – היו עולות, ומה שבידן נותנים לכהנים:

ט. תוספת הבפורים – מין במינו. ועטור הבפורים – מין בשאינו מינו. תוספת הבפורים – נאכלת במהרה, ופטורה מן הודוי ואין צריך לומר מן הדמאי. עטור הבפורים – ממזין על מינו, מדבר שהוא חיב בבפורים, פטור מן הודאי ואין צריך לומר מן הדמאי. עטור הבפורים – מין בשאינו מינו, דבר שאין חיב בדמאי ואין צריך לומר בודאי. עטור הבפורים – ממזין על מינו. דבר שאין חיב בבפורים, או מעמזין ומוזב אפלו דבר שחיב בבפורים – אין מקבלין הימנו:

י. המזכר ספר תורתו – אינו רואה סימן ברכה לעולם. פותבי ספרים תפלין ומזוזות, הן ותגריהן, ותגרי תגריהן, וכל העוסקין שלא לשם שמים – אינן רואין סימן ברכה לעולם. אם היו עוסקין לשם שמים – הרי הן בכלל ברכה. תגרי שמיטה, ומגדלי בהמה דקה, וקוצצי אילנות טובות – אינן רואין סימן ברכה לעולם. וכל העוסקין לגבות, אם היו עוסקין לשם שמים – הרי הן בכלל ברכה:

הַתְּחֵלַת סֵדֵר מוֹעֵד

בְּלִמּוּד ה'תּוֹסֵפֶתָא הַיּוֹמִי'

יוֹם שִׁישִׁי – י' אֱלוּל

מִסְפַּקַת שַׁבַּת פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א. אַרְבַּע רְשִׁיּוֹת לַשַּׁבָּת: רְשׁוֹת הַיְחִיד, רְשׁוֹת הַרְבִּים, וְכַרְמְלִית, וּמְקוֹם פְּטוּר. אֵיזְהוּ רְשׁוֹת הַיְחִיד? תְּרִיץ שְׁעָמֶךָ עֲשָׂרָה וְרַחֵב אַרְבָּעָה. וְכֵן גְּדֵר שְׁנֹבוֹתָ עֲשָׂרָה וְרַחֵב אַרְבָּעָה – זֶה הֵיא רְשׁוֹת הַיְחִיד גְּמוּרָה. אֵיזוֹ הֵיא רְשׁוֹת הַרְבִּים? כְּרִטָּיא וּפְלִטָּיא גְּדוּלָה, וּמְבוֹאוֹת הַמְּפַלְשִׁין – זֶה הֵיא רְשׁוֹת הַרְבִּים גְּמוּרָה. אֵין מוֹצִיאִין מִרְשׁוֹת הַיְחִיד זֶה לְרְשׁוֹת הַרְבִּים זֶה, וְאֵין מְכַנְּסִין מִרְשׁוֹת הַרְבִּים זֶה לְרְשׁוֹת הַיְחִיד זֶה, וְאִם הוֹצִיא וְהַכְנִים, בְּשׁוֹנֵג – תֵּיב תְּסֵאת. בְּמִזִּיד – עָנּוּשׁ כְּרַת וְנִסְקֵל. אֶחָד הַמוֹצִיא וְאֶחָד הַמְּכַנְּסִים, וְאֶחָד הַמוֹשִׁיט, וְאֶחָד הַזּוֹרֵק – תֵּיב.

ב. אבל הים והבקעה וכרמלית, והאסטונית, והאסקופה - אינן לא פְרָשׁוֹת הַיְחִיד וְלֹא פְרָשׁוֹת הָרְבִים. אין נושָׁאִין וְנוֹתְנִין לְתוֹכָן, וְאִם נִשָּׂא וְנָתַן - פְּטוּר. אין מוֹצִיאִין, לֹא מִתּוֹכָן לְרִשׁוֹת הָרְבִים, וְלֹא מִרִשׁוֹת הָרְבִים לְתוֹכָן. וְאִין מִכְנִיסִין מִתּוֹכָן לְרִשׁוֹת הַיְחִיד וְלֹא מִרִשׁוֹת הַיְחִיד לְתוֹכָן. וְאִם הוֹצִיא וְהִכְנִים - פְּטוּר. חָצַר שֶׁל רַבִים וּמְבוֹאוֹת שָׂאִין מְפַלְשִׁין, עֲרָבוּ - מִתְרִין. לֹא עֲרָבוּ - אִסוּרִין.

ג. אָדָם עוֹמֵד עַל הָאֶסְקָפָה: נוֹטֵל מִבְּעַל הַבַּיִת - וְנוֹתֵן לוֹ. מֵעֲנִי - וְנוֹתֵן לוֹ. וּבִלְבָד שֶׁלֹא יִטּוֹל מִבְּעַל הַבַּיִת וְנוֹתֵן לְעֲנִי, מֵעֲנִי וְנוֹתֵן לְבְּעַל הַבַּיִת, אִם נָטַל וְנָתַן - שְׁלֹשֶׁתֶן פְּטוּרִים. אַחֲרִים אוֹמְרִים: אֶסְקָפָה מְשֻׁמֶשֶׁת שְׁתֵי רִשׁוּיֹת, כָּל זְמַן שֶׁפִּתְחָה פְּתוּחָה - כָּלפָּנִים. פִּתְחָה נְעוּלָה - כָּלחֹוּץ. הִיָּתָה גְבוּהָה עֲשָׂרָה טַפָּחִים וּרְחֵבָה אַרְבָּעָה, הָרִי זֶה רִשׁוֹת לְעֶצְמָה.

ד. כֶּשֶׁם שֶׁמִּפְסִיקִין לְקִרְיַאת שְׁמַע - כֵּן מִפְסִיקִין לְקִרְוֹת הַמּוֹגְלָה, לְקִרְיַאת הַלֵּל, וְלִתְקִיעַת שׁוֹפָר, וְלִנְטִילַת לוּלָב, וְלִכְלַל מִצְוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה.

ה. לא יצא החיט במחטו התחובה לו בכגדו ערב שבת סמוך לחשכה – שפא ישכח ויצא. ולא נגר בקיסם שלו, ולא הצבע בדגמא שלו, ולא שלחני בדינר שבאזנו, ולא סורק במשיחה שבאזנו, ולא גרדי באירא שבאזנו, ואם יצאו – פלן פטורין; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אמן דרף אפנותו בכך – חיב. ושאר כל אדם פטורין. הפוחר לא יצא בכסות המקפלת ומנחת על כתפו לרשות הרבים, ואם יצא – הרי זה חיב. לא יצא אדם במעות הצורין לו בסדינו לרשות הרבים, ואם יצא – הרי זה חיב.

ו. יוצאין בתפלין עם חשכה וקורין בכתבי הקדש עם חשכה, אבל אין קורין בלילי שבת לאור הנר, ואפילו גבוה ממונו, ואפילו בבית אחר, ואפילו עשרה בתים זה לפנים מזה, אבל מסתכל לתוך הקערה ואינו חושש. רבן שמעון בן גמליאל אומר: תינוקות מתקנין פרשיותיהן בלילי שבת לאור הנר. אומר רבי ישמעאל: פעם אחת קריתי לאור הנר ובקשתי לחטותו, אמרתי: 'פמה גדולים דברי חכמים! שאומרים: אין קורין בלילי שבת לאור הנר'. רבי נתן אומר: הפחו ודאי,

וְכַתַּב עַל פְּנֵיקְסוֹ: 'יִשְׁמַעְיָאל בֶּן אֱלִישֶׁע הַפָּה אֶת הַנֵּר בְּשֶׁבֶת,
לְכַשְׁיִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יָבִיא חֲפָאֵת שְׂמֹנֶה'.

ז. אָמַר רַבִּי שְׂמֹעוֹן בֶּן אֱלֶעָזָר: בֵּא וְרֵאֵה עַד הַיְכָן פְּרָצָה
טְהַרְתָּ, שְׁלֹא אָמְרוּ הַרְאִשׁוֹנִים: לֹא יֵאכַל טְהוֹר עִם הַנְּדָה,
שְׁהַרְאִשׁוֹנִים לֹא הָיוּ אוֹכְלִין עִם הַנְּדוֹת. אֲלֵא אָמְרוּ: לֹא יֵאכַל
הַזֶּב עִם הַזֶּבֶה מִפְּנֵי הַרְגֵּל עֲבָרָה, כִּיּוֹצֵא בּוֹ, בֵּית שְׂמַאי
אוֹמְרִים: לֹא יֵאכַל זֶב פְּרוֹשׁ עִם זֶב עִם הָאָרֶץ, וּבֵית הַלֵּל
מִתִּירִין.

ח. אֵלּוּ מִן הַהֲלָכוֹת שְׂאָמְרוּ בְּעֵלִית הַנְּנִיחָה בֶּן הַזִּקְיָהוּ בֶּן גּוּרְיֹון,
כְּשֶׁעָלוּ לְבַקְרוֹ, נִמְנוּ וְרַבּוּ בֵּית שְׂמַאי עַל בֵּית הַלֵּל, וְשִׂמּוֹנָה
עֶשֶׂר דָּבָר גָּזְרוּ בּוֹ בַּיּוֹם, וְהָיָה אוֹתוֹ הַיּוֹם קָשָׁה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל
בַּיּוֹם שֶׁנִּעְשָׂה בּוֹ הָעֶגְלָה. רַבִּי אֱלֶעָזָר אוֹמֵר: בּוֹ בַּיּוֹם גָּדְשׁוּ סָאָה.
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בּוֹ בַּיּוֹם מְחַקּוּ סָאָה. מִשָּׁל דְּרַבִּי אֱלֶעָזָר, לָמָּה
הַדָּבָר דּוּמָה? לָקַפְתָּ מִלֵּאָה קְשׁוּאִין וְדִלּוּעִין, אָדָם נוֹתֵן לְתוֹכָהּ
הַרְדֵּל וְהִיא מִחֻזְקָתָה. מִשָּׁל דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, לָמָּה הַדָּבָר דּוּמָה?
לְעַרְבָה מִלֵּאָה דְּבִשׁ, נוֹתֵן לְתוֹכָהּ רְמוֹנִים וְאַגָּזִים וְהִיא מְקִיאָתָה.
בּוֹ בַּיּוֹם אָמְרוּ: כָּל הַמִּטְלָטְלִין מְבִיאִין אֶת הַטְּמֵאָה בְּעַבְי

הַמְרַדֵּעַ, וְנִמְנָנוּ וְרַבּוּ בֵּית שְׁמַאי עַל בֵּית הַלֵּל. בּוֹ בָּיִם אָמְרוּ:
הַשּׁוֹכֵחַ פְּלִים תַּחַת הַצִּנּוֹר בְּעֶרְב שַׁבַּת עִם הַשֹּׁכֵחַ. וְנִמְנָנוּ וְרַבּוּ
בֵּית שְׁמַאי עַל בֵּית הַלֵּל.

ט. אָמְרוּ בֵּית שְׁמַאי לְבֵית הַלֵּל: אִי אַתֶּם מוֹדִים שְׂאִין צוֹלֵין
בְּשָׂר, בְּצֶל וּבִיזָה בְּעֶרְב שַׁבַּת עִם הַשֹּׁכֵחַ, אֲלֵא בְּדִי שְׂיִצְלוּ
מִבְּעוֹד יוֹם? – אַף דִּיּוֹ סְמָנִין וְכַרְשִׁינִין וְכִיּוֹצֵא בְּהֵן! אָמְרוּ לָהֶם
בֵּית הַלֵּל: אִי אַתֶּם מוֹדִים שְׂמוֹעִים קוֹרוֹת בֵּית הַבַּד, וְתוֹלֵין
עֲגוּלֵי הַגֵּת עֶרְב שַׁבַּת עִם הַשֹּׁכֵחַ? – אַף דִּיּוֹ סְמָנִין וְכַרְשִׁינִין
וְכִיּוֹצֵא בְּהֵן! אֵלּוּ עָמְדוּ בְּתִשׁוּבַתֶּן וְאֵלּוּ עָמְדוּ בְּתִשׁוּבַתֶּן, אֲלֵא
שְׁבִית שְׁמַאי אֹמְרִים: "שִׁשֶּׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעִשִׂיתָ כָּל מְלֶאכֶתֶךָ"
(שְׁמוֹת כ, ט) – שְׁתֵּהֵא כָּל מְלֶאכֶתֶךָ גְּמוּרָה מְעֶרְב שַׁבַּת. וּבֵית
הַלֵּל אֹמְרִים: "שִׁשֶּׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶתְךָ" (שְׁמוֹת כג, יב) – אַתָּה
עוֹשֶׂה כָּל שְׂשָׂה.

י. בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: אֵין מוֹכְרִים לְנִכְרִי, וְלֹא מוֹעֲעִים עִמּוֹ,
וְלֹא מוֹגְבִיחִים עָלָיו, אֲלֵא בְּדִי שְׂיִגִיעַ לְמָקוֹם קְרוֹב, וּבֵית הַלֵּל
מַתִּירִין. אֵיזְהוּ מָקוֹם קְרוֹב? עַד שְׂיִגִיעַ לְבֵית הַסְּמוּךְ לְחוּמָה.
רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: בְּדִי שְׂיִצֵּא מִן הַפֶּתַח וְקִדַּשׁ עָלָיו הַיּוֹם. אָמַר

רבי אליעזר ברבי צדוק: של בית רבן גמליאל היו מוליכין כלי לבן שלהן לכובם נכרי - שלשה ימים קדם לשבת, וצבועים בערב שבת. לפי דרבנו למדנו, שהלכנים קשים לכבסן יותר מן הצבועים.

יא. פותקין מים לגנה בערב שבת עם השכה, והיא שותה והולכת כל השבת בלה. נותנין קילור לעין, ואיספלגית על גבי המכה בערב שבת עם השכה, והן מתרפאין והולכין כל השבת בלה. נותנין גפרית תחת הפלים בערב שבת, והן מתגפרין והולכין כל השבת בלה. נותנין מגמר על גבי גחלים בערב שבת עם השכה והן מתגמרין והולכין כל השבת בלה, אבל אין נותנים חטים לתוך רחים של מים - אלא בכדי שימחנו מבעוד יום.

יום שבת - יא אלול

מסכת שבת פרק שני

א. מְדַלֵּיקִין בְּפִתְיֵלָה מְחוּרְכֶת, וּבִסְמֶרְטוּטִין מְחוּרְכִין.² כָּל אֵלֹהֵי שְׁאֵמְרוּ: 'אֵין מְדַלֵּיקִין בְּהֵן בְּשַׁבַּת' – מְדַלֵּיקִין בְּהֵן בְּיוֹם-טוֹב, חוּץ מִשְׁמֹן שְׂרָפָה. מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ: 'אֵין מְדַלֵּיקִין בְּשִׁמּוֹן שְׂרָפָה בְּיוֹם-טוֹב'? לָפִי שְׁאֵין שׁוֹרְפִין, לֹא תְרוּמָה וְלֹא קֹדְשִׁים, וְלֹא חֲמִץ בְּיוֹם-טוֹב:

ב. כָּל אֵלֹהֵי שְׁאֵמְרוּ אֵין מְדַלֵּיקִין בְּהֵן בְּשַׁבַּת – מִתֵּר לַעֲשׂוֹתֵן מְדוּרָה, בֵּין עַל גְּבֵי הָאָרֶץ וּבֵין עַל גְּבֵי כִּירָה – בֵּין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרָה, בֵּין לְהִתְחַמֵּם כְּנִגְדָּה. וְלֹא אָסְרוּ אֵלֶּא לַעֲשׂוֹתֵן פְּתִילָה לְגֵר בְּלֶבֶד:

ג. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: אֵין מְדַלֵּיקִין בְּצָרִי. רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל אוֹמֵר: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מְדַלֵּיקִין בוֹ. רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל בֶּן רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אוֹמֵר: אֵין מְדַלֵּיקִין אֵלֶּא בְּיוֹצֵא מִן הַפְּרִי. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: אֵין מְדַלֵּיקִין אֵלֶּא בְּשִׁמּוֹן זֵית בְּלֶבֶד. עֲמַד רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי עַל רַגְלָיו, וְאָמַר: מָה יַעֲשׂוּ אַנְשֵׁי כָּכָל שְׁאֵין לָהֶם אֵלֶּא שִׁמּוֹן שְׁמִשְׁמִינִין? מָה יַעֲשׂוּ אַנְשֵׁי מְדֵי שְׁאֵין לָהֶם אֵלֶּא שִׁמּוֹן אַגּוּזִים? מָה יַעֲשׂוּ אַנְשֵׁי אֶלְכַסְנִדְרִיא שְׁאֵין לָהֶם

² לְגֵרֶסֶת הַסְּפָרִים: וְלֹא בִסְמֶרְטוּטִין מְחוּרְכִין.

אלא שָׁמֶן צְנוּנוֹת? מַה יַעֲשׂוּ אַנְשֵׁי קְפוּמְקִיָּא, שָׂאִין לָהֶם לֹא זֶה וְלֹא זֶה? אִין לָךְ אֵלֶּיָא מַה שְּׂאֲמָרוּ חֲכָמִים. וּמְדַלִּיקִין בְּשֶׁמֶן דְּגִים וּבְעֵטְרוֹ, רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁזוּרֵי אֹמֵר: מְדַלִּיקִין בְּשֶׁמֶן פְּקוּעוֹת וּבְנֶפֶט. סוּמְכוּס אֹמֵר: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הַבָּשָׂר – אִין מְדַלִּיקִין בּוֹ, חוּץ מִשֶּׁמֶן דְּגִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אֹמֵר: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ, אִין בּוֹ מִשּׁוּם שְׁלֵשׁ עַל שְׁלֵשׁ, וּמִסְכָּכִין בּוֹ, חוּץ מִן הַפֶּתֶן:

ד. כִּרְדָּה דְּכָר שְׁמְדַלִּיקִין בּוֹ עַל גְּבִי דְּכָר שָׂאִין מְדַלִּיקִין בּוֹ – אִין מְדַלִּיקִין בּוֹ. רַבֶּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר: שֶׁל בֵּית אָבִא הָיָה כּוֹרְכִין פְּתִילָה עַל גְּבִי אָגוּז וּמְדַלִּיקִין בָּהּ:

ה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: כְּשֶׁהֵינּוּ שְׂרוּיִין בְּעֵלִית בֵּית נְתֻזָּה כְּלוּדָה, הֵינּוּ נוֹקְבִין שְׂפוּפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה, וּמְמַלְאִין אוֹתָהּ שֶׁמֶן, וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ עַל הַנֵּר בְּעָרֵב שֶׁבֶת עִם חֲשֻׁכָה – שִׁיחָא שׁוּחָה וְדוּלְקָ בְּלִילֵי שֶׁבֶת, וְהָיָה שֵׁם רַבִּי טְרַפּוֹן וְזֻקְנִים וְלֹא אֲמָרוּ לָנוּ דְּכָר. אִם הִכְרָה בְּסִיד וּבְגַפְסִים בְּעָרֵב שֶׁבֶת – מֵתָר:

ו. נותנין טיט וְהִרְסִית תַּחַת הַיָּנָר בְּעֶרְבֵי שַׁבַּת עִם חֲשֻׁכָה, כְּדֵי שִׁיחָא שׁוּחָה וְדוֹלַק בְּלִילֵי שַׁבַּת. נותנין בול³ של מלח וְכֵן גְּרִים של פול על פי הַיָּנָר בְּעֶרְבֵי שַׁבַּת עִם חֲשֻׁכָה, כְּדֵי שִׁתְּאִיר וְתִדְלִיק. מַעְלִין בְּדִיּוּפִי, וּמְטִיפִין מִן הָאֲדָק⁴ לַחֻלְהָ בְּשַׁבַּת:

ז. הַחֻלְהָ בְּנִחְלִים – חֵיב הַטָּאָת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר מִשֵּׁם רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי יִצְחָק: חֵיב שְׁתֵּי חַטָּאוֹת, מִפְּנֵי שְׂמִכְבָּה אֶת הָעֲלִיּוֹנוֹת וּמִכְעִיר אֶת הַתְּחַתּוֹנוֹת. הַחֻלְהָ גְּחָלִים לְהַתְּחַמֵּם בְּנִגְדָן וְהִבְעֵרוּ מֵאֲלֵיהֶם – פְּטוּר:

ח. בָּלִים שְׁנַטְמָאוּ בְּאֵב הַטְּמָאָה – אֵין מְטְבִילִין אוֹתָן בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁזוּרֵי אָמַר: אַף בְּחוּל אֵין מְטְבִילִין אוֹתָן בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת, מִפְּנֵי שְׁצָרִיכִין הָעֶרְבֵי שְׁמֵשׁ. בָּלִים שְׁנַטְמָאוּ בְּוֹלַד הַטְּמָאָה – מְטְבִילִין אוֹתָן בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת. כָּלֵל אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר: דְּבַר שְׁחִיבִין עַל זְדוּנָא כְּרַת וְעַל

³ לְגֵרְסַת הַסְּפָרִים: גְּרָגֵר.

⁴ כְּלִי הוּא וּפְיו צַר, וְשָׁל מִתְּכַת הוּא, וּמִנְקַב בְּתַחְתִּיתוֹ נְקָבִים דְּקִים, וּמִמְלֵא מִים וְכוּתֵם אֶת פְּיו הָעֲלִיּוֹן, וְכֵל זְמַן שְׁהוּא כְּתוּם – אֵין הַמִּים יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ, וּכְשֶׁהוּא נוֹטֵל הַפֶּקֶק הָעֲלִיּוֹן מִטְּפִטְפִים הַמִּים מִתַּחַת, וּכְשֶׁהוּא נוֹתֵן כְּלִי מִתְּכַת תַּחְתּוּי, מִשְׁמִיעִים הַמִּים קוֹל בְּנְפִילְתָם – קוֹל זְמוּזִים, וְעוֹשִׂים בֶּן לַחֻלְהָ כְּדֵי שְׁיִשֵּׁן, גַּם עֵתָהּ, בְּאֵ פְרוֹפְסוֹר רוֹסִי לְיַדֵי הַכְּרָה כִּי הַקוֹל הַמוֹנוֹטוֹנִי יִפְהַ לְשִׁינָה (חוּזוֹן יְחֻקָּאֵל).

שנגגתו חטאת - אין עושין אותו בין השמשות, ודבר שאין חיבין על זדונו פרת ועל שנגגתו חטאת - עושין אותו בין השמשות:

ט. רבי נתן אומר: אף מפני נדרים נשים מתות בשעת לדתן. רבי יוסי אומר: שלשה הן דבקי מיתה מסורין לנשים. רבן שמעון בן גמליאל אומר: הלכות הקדש, תרומות ומעשרותיהן הן גופי תורה, ומסורין להם לעמי הארץ - שלשתן להעשות. מדליקין את הצר, מערבין וטומנין את החמין.



יהודי יקר!

בקביעות של כמה דקות ביום אתה יכול לזכות ללמוד את כל ששה סדרי התוספתא!!!